

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Den 3. januar 2018
MFVM 740

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 for så vidt angår visse regler for direkte betalinger og støtte til udvikling af landdistrikterne for årene 2019 og 2020

KOM (2018) 817

Resumé

Kommissionen har fremsendt et forslag om ændring af forordningerne (EU) nr. 1305/2013 og (EU) 1307/2013 for at sikre finansieringen af visse elementer i forbindelse med overgangen fra den nuværende til den kommende budgetperiode. Vedrørende direkte betalinger åbnes der mulighed for også at kunne overføre midler mellem søjle I og søjle II i 2020. Endvidere vil det fortsat være muligt at overføre provenuet fra reduktion af direkte betalinger (capping) til budgettet til landdistriktsudvikling, idet der åbnes mulighed for, at denne overførsel af budgetmidler finder sted for 2020, ligesom det var tilfældet for årene 2015-2019. På landdistriktsområdet vedrører det en overgangsordning for landbrugere i bjergområder og andre områder med naturbetingede begrænsninger for støttemodtagere i områder, som ikke længere er støtteberettiget. Ligeledes udvides muligheden for anvendelse af teknisk bistand på Kommissionens initiativ, finansieret af Landdistriktsfonden, til også at omfatte foranstaltninger i forbindelse med forberedelsen af den fremtidige fælles landbrugspolitik.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 817 den 7. december 2018 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 for så vidt angår visse regler for direkte betalinger og støtte til udvikling af landdistrikterne for årene 2019 og 2020. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. december 2018 i en dansk sprogdgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel TEUF Artikel 42 og artikel 43, stk.2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Formål og indhold

Forslaget indeholder ændring af visse regler i forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til landdistriktsudvikling og forordning (EU) nr. 1307/2013 vedrørende visse regler for direkte betalinger i relation til årene 2019 og 2020 for at sikre fortsat finansiering af nogle bestemmelser i overgangsperioden

fra indeværende reformperiode (2014-2020) til den kommende reformperiode (2021-2027). Der er 4 ændringer i Kommissionens forslag:

Direkte betalinger

1. Kommissionen foreslår, at den nuværende ordning med fleksibilitet mellem søjlerne fortsætter i den kommende reformperiode. Når landmændene ansøger om støtte for kalenderåret 2020 vil det således ske i forhold til de nuværende regler og støttebetingelser, men når støtten udbetales fra december 2020 vil det være en udgift, som falder under finansåret 2021. Det er ifølge de gældende regler ikke muligt at anvende fleksibilitet mellem søjlerne i 2020/2021, idet 2021 er omfattet af den kommende budgetperiode.

Formålet med forslaget om at lade fleksibiliteten mellem søjlerne fortsætte i den kommende periode er at skabe kontinuitet i tildelingen af støtte til de europæiske landbrugere i 2019 og 2020, således at lande kan fortsætte deres fleksibilitetspraksis fra 2015-2019 til 2020/21. Danmark har anvendt muligheden for overførsel af midler fra direkte betalinger i søjle I for årene 2015-2019 til landdistriktsprogrammet i søjle II for årene 2016-2020. Ifølge forslaget kan indtil 15 % af det nationale budgetloft for søjle I eller II i kalenderåret 2020 overføres til den anden søjle i 2021 (det finansielle år dvs. fra 16. oktober 2020 til 15. oktober 2021). For visse medlemsstater er det op til 25 % af søjle II i 2020, der kan overføres til søjle I i 2021 og for visse medlemsstater 25 %. Medlemsstaten skal meddele Kommissionen beslutningen herom senest 31. december 2019.

2. Kommissionen foreslår endvidere, at medlemsstaterne fortsat i 2020 som minimum skal anvende støtteloftet på 5 % af støtte til modtagere, som modtager mere end 150.000 €. Midlerne overføres til anvendelse i søjle II i 2021, og ifølge forslaget skal medlemsstaterne meddele deres beslutning og forventet provenu.

Danmark har i perioden 2015-2019 årligt overført provenuet fra den obligatoriske capping fra søjle I til søjle II. Det overførte beløb har været faldende over perioden og er i 2019 anslået til 453.000 €. Hvis forslaget vedtages kan et beløb svarende til capping provenuet i 2020 overføres fra søjle I til søjle II og stilles til rådighed for søjle II i 2021.

Landdistriktsudvikling

3. Kommissionen foreslår en ændring af reglen om udfasning af betalingerne til landbrugere i bjergområder (og andre områder med naturbetingede begrænsninger), som ikke længere kan modtage den særlige støtte. Den eksisterende regel er, at landmænd, som ikke længere vil kunne modtage den særlige "bjerg-støtte", kan modtage den i højst 4 år alligevel. Støtten må dog maksimalt være 80 % af den gennemsnitlige støtte fra 2007-2013 og i 2020 skal støtten højst svare til 20 % af startniveauet for støtten.

Ændringen består i, at såfremt den 4-årige udfasning begynder i 2019, kan den ikke overstige 80 % af den gennemsnitlige støtte i 2014-2020, og i 2020 skal støtten svare til 50 % af startniveauet for støtten. Der er altså tale om en lempelse for de mange lande, hvor nogle landmænd ikke længere vil være berettigede til bjerg-støtte. Danmark har ikke anvendt denne ordning i perioden 2014-2020.

4. Kommissionen foreslår endelig en udvidelse af muligheden for teknisk bistand (administrativ støtte) fra denne budgetperiode til også at omfatte forberedelsen af den fremtidige fælles landbrugspolitik 2021-2027. Forslaget vedrører kun anvendelsesområdet for den tekniske bistand, der finansieres af Landdistriktsfonden og ændrer ikke den finansielle støtte. Ændringen skal sikre, at Kommissionen kan yde bistand til medlemsstater og interessenter i forbindelse med forberedelsen af den kommende reform og dermed sikre en smidig overgang.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget forventes behandlet i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg i en hasteprocedure.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det skal sikre finansiering af visse udgifter i overgangsperioden fra den nuværende til den kommende reform af den fælles landbrugspolitik.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017, og lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Dertil kommer en række bekendtgørelser for de enkelte støtteordninger under landdistriktsprogrammet og direkte betalinger.

Konsekvenser

Forslaget skal afklare visse elementer i den fælles landbrugspolitik i overgangsperioden mellem den nuværende og den kommende reformperiode. Det er bl.a. frivilligt for medlemsstaten at anvende muligheden for at overføre midler mellem søjle I (direkte betalinger) og søjle II (landdistriktsudvikling) i 2020. Forslaget har ikke umiddelbart statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer undrer sig helt generelt over behovet for, at Kommissionen fremsætter forslaget på nuværende tidspunkt, idet forslaget bør ses og vurderes som en del af en samlet pakke med overgangsbestemmelse mellem den nuværende og kommende budgetperiode og landbrugspolitik.

I forhold til forslaget om at overføre midler fra søjle 1 til søjle 2, så er Landbrug & Fødevarer generelt modstander af dette instrument og arbejder for, at denne mulighed ikke skal fortsætte i den kommende periode. Baggrunden er, dels at udnyttelse af denne mulighed vil medføre en voldsom forvridning og forskelsbehandling mellem landmændene i de forskellige EU-lande, og dels at det vil have negative indkomstmæssige konsekvenser for landmændene i de lande, hvor støtten flyttes til søjle 2.

I forhold til det konkrete forslag er Landbrug & Fødevarer modstander af, at medlemslandene skal have mulighed for at træffe en ny beslutning om at overføre midler fra søjle 1 til søjle 2 inden 31. december 2019. Modstanden skyldes for det første den generelle modstand mod fleksibilitetsinstrumentet. For det andet giver forslaget mandat til at overføre en procentandel fra et søjle 1-budget, der ikke er kendt på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at det drejer sig om landbrugsbudgettet for EU-finansåret 2021, der først vedtages på et senere tidspunkt som en del af den kommende flerårige finansielle ramme – måske først i 2020. Men da meget på nuværende tidspunkt tyder på et reduceret landbrugsbudget, så vil anvendelse af fleksibilitet bidrage til en yderligere negativ indkomstudvikling hos landmændene ud over den reduktion, der stammer fra den generelle budgetreduktion.

I forhold til forslaget om at forlænge den nuværende sats for degressivitet på 5 %, så noterer Landbrug & Fødevarer sig forslaget. Med henvisning til organisationens generelle holdning om, at overgangsbestemmelserne skal ses som et samlet hele, anser Landbrug og Fødevarer forslaget som præmaturo.

Landbrug & Fødevarer har ingen bemærkninger til ændringerne til den særlige "bjergstøtte", der ikke anvendes i Danmark.

Landbrug & Fødevarer har ingen bemærkninger til muligheden for at teknisk bistand fra den nuværende budgetperiode også kan omfatte forberedelsen af den fremtidige fælles landbrugspolitik, så længe de administrative udgifter begrænses mest muligt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Mange medlemsstater har efterspurgt muligheden for fleksibilitet mellem søjle I (direkte betalinger) og søjle II (landdistriktsudvikling) i 2020/2021. Der forventes generelt opbakning til forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, der er nødvendigt for at skabe overgang fra den nuværende til den kommende reformperiode på de foreslåede områder.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.